

Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (далі – Закон) визначено статус території України, тимчасово окупованої внаслідок збройної агресії Російської Федерації, встановлено особливий правовий режим на цій території, визначено особливості діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій в умовах цього режиму, додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб. Відповідно до статті 5 Закону Україна вживає всіх необхідних заходів щодо гарантування прав і свобод людини і громадянина, передбачених Конституцією та законами України, міжнародними договорами, усім громадянам, які проживають на тимчасово окупованій території.

На виконання вказаних положень Закону Міністерством юстиції України наказом № 3447/5 від 02.12.2016 затверджено зміни до Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні та Правил внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання, якими врегульовано питання державної реєстрації актів цивільного стану, внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання за заявами громадян, які проживають на тимчасово окупованій території України або переселилися з тимчасово окупованої території України.

Так, у зв'язку з неможливістю виконувати повноваження відділами державної реєстрації актів цивільного стану Автономної Республіки Крим та міста Севастополя на тимчасово окупованих територіях проведення державної реєстрації актів цивільного стану, внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання за заявами громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території України, здійснюються відділами державної реєстрації актів цивільного стану за межами цієї території (на вибір громадян).

За заявами громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України, державну реєстрацію актів цивільного стану, внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання здійснюють відділи державної реєстрації актів цивільного стану за місцем за місцем звернення заявника (пункт 3 розділу I Правил державної реєстрації).

Для розгляду справи про встановлення факту народження, смерті у суді відділ державної реєстрації актів цивільного стану на прохання заявника складає письмову відмову у проведенні державної реєстрації народження чи смерті, у якій викладає причини неможливості проведення такої реєстрації.

Державна реєстрація народження на підставі рішення суду про встановлення факту народження на тимчасово окупованій території України проводиться відділом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем ухвалення рішення суду в день надходження копії такого рішення або будь-яким відділом державної реєстрації актів цивільного стану в день її пред'явлення заявником.

Державна реєстрація факту смерті, встановленого у судовому порядку, проводиться за

заявою осіб, що були заявниками при розгляді судом справи, а також спадкоємців померлого при поданні рішення суду.

У разі направлення судом рішення про встановлення факту смерті особи на тимчасово окупованій території України до відділу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем ухвалення рішення державна реєстрація смерті проводиться без звернення будь-якої особи.

Зазнали певних змін окремі питання, пов'язані з державною реєстрацією розірвання шлюбу.

У разі зберігання актового запису про шлюб на тимчасово окупованих територіях Донецької або Луганської областей рішення суду про розірвання шлюбу надсилається до відділів державної реєстрації актів цивільного стану відповідних управлінь державної реєстрації головних територіальних управлінь юстиції у Донецькій та Луганській областях, а у разі зберігання такого актового запису на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим – до відділу державної реєстрації актів цивільного стану управління державної реєстрації головного територіального управління юстиції у Херсонській області.

Копія рішення суду (витяг з рішення суду), ухваленого на території України, яка на день звернення одного з подружжя є тимчасово окупованою, може не подаватись, якщо у справах відділу державної реєстрації актів цивільного стану, яким проведено відповідну реєстрацію, зберігається така копія, подана другим з подружжя під час державної реєстрації розірвання шлюбу.

***Шполянський районний відділ державної реєстрації актів цивільного стану
Головного територіального управління юстиції у Черкаській області***